

бойни, не би тръбвало да се изпуска изпредвидъ, че тъ не могат да извлечат всичкото масло и все остава едно количество въ кюспето, което остава въ маслопроизводителя, а това ощетява стопанина и съ стойността на това количество масло, което се равнява на 1—3 кгр. на 100 кгр. семе.

При това незначително участие на примитивните маслобойни въ преработката на слънчогледово семе, Земедѣлските камари съ по-голъмо основание могат да ги изключать при калкулацията, отколкото това правятъ авторитетъ на изложението, като изключватъ отъ калкулацията тъкмо най-голъмите предприятия, които изкарватъ отъ 370,000 до 700,000 кгр. кюспе годишно.

Това е добре познатия методъ на индустритците — да калкулиратъ производствените разходи на индустрията, като взематъ за база дребните предприятия, които нѣматъ право на съществуване, защото сѫ нерентабилни и неконкурентноспособни, като по този начинъ прикриватъ и оправдаватъ сръхпечалбитъ на едрите и съ добри съоръжения предприятия, за които, впрочемъ, и ние не ще калкулираме производствените разходи и изобщо рентабилитета, отъ страхъ да не бѫдемъ обвинени за врагове на дребните предприятия. И при нашите изчисления, за основа ще бѫдатъ вземани само небетчийските предприятия, безъ обаче, тия отъ първа категория, които можемъ да смѣтаме, че сѫ пропаднали отъ 1935 год. до днесъ или, че ще тръбва да бѫдатъ пожертвувани, за да се заздрави останалата маслодайна индустрия.

Нека се забележи, че въ въпросното изложение се изключва отъ смѣтката цѣлата V-та категория маслобойни, които преработватъ 3,077,000 кгр. кюспе — по 153,000 кгр. на предприятие, макаръ привидно да е поменато, че смѣтката се прави за I до V категория включително.

Смѣтаме, че при тия уговорки — изключвайки отъ смѣтката I-ва категория и включвайки V-та, ще можемъ да направимъ много по-правдива калкулация за небетчийските маслобойни, изключвайки търговскиятъ. Тия 4 категории маслобойни — II, III, IV и V-та, взети заедно, сѫ произвели презъ 1935 год. всичко 12,822,000 кгр. кюспе или срѣдно за 262 маслобойни се пада по 48,938 кгр., а не по 28,000 кгр., както е дадено въ изложението. Ако вземемъ за база не 1935 год., а 1937 — или годината, която се характеризира съ най-малкото количество произведено кюспе, за периода отъ 1935 година насамъ, то тогава срѣдно на маслобойна се пада вече по 78,500 кгр. кюспе. Като умножимъ това количество съ срѣдната пазарна цена за сѫщата година — 2.20 лв., ще получимъ дохода на една срѣдна маслобойна — само отъ кюспе — 172,000 лв. За тия пъкъ отъ маслобойните, които освенъ кюспе взе-